

Esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma 2023–2024

Päiväkodin nimi: Kuivasjärven päiväkoti

Päiväkodin johtajan nimi: Sari Kelavuori

Lukuvuosisuunnitelma on käsitelty henkilökunnan kanssa: 13.10.2023

Miten tiedotamme suunnitelmasta huoltajille? Tiedotamme huoltajia suunnitelmasta eVakassa

Päivittäinen esiopetusaika on: Klo 8.30–12.30

Laaja-alainen osaaminen esiopetuksessa

Esiopetuksessa korostuu kouluvalmiustaidot ja itsenäistyminen. Näitä vahvistetaan monipuolisesti laaja-alaisen osaamisen eri osa-alueilla. Ohjaamme lapsia edellytystensä mukaan huolehtimaan itsestään, toisista, omista tavaroista ja yhteisestä ympäristöstä. Tänä vuonna esiopetuksessamme painottuvat kulttuurinen osaaminen, vuorovaikutus ja ilmaisu. Esiopetuksessa harjoittelemmme päivittäin ystävällisyyttä ja toisen huomioonottamista. Opimme hyväksymään ja arvostamaan niin ihmisten kuin kulttuurienkin monimuotoisuutta. Harjoittelemmme yhteistyötaitoja, joita tarvitaan myönteisten ihmissuhteiden luomisessa ja ongelmatilanteiden rakentavassa ratkaisemisessa. Laaja-alaisen osaamisen yhtenä osa-alueena opimme monilukutaitoa tutustuen kirjoitettuihin, puhuttuihin, audiovisuaalisiin sekä digitaalisiin teksteihin.

Pajupoukaman ryhmä on mukana Qridi-kokeilussa, minkä avulla vahvistetaan lasten tieto- ja viestintäteknologista osaamista ja itsearviointitaitoja.

Yhdenvertaisuus ja tasa-arvo esiopetuksessa

Esiopetusryhmissämme huomioidaan lapsen yksilöllisyys uusien asioiden oppimisessa: jokainen lapsi saa edetä omien tavoitteidensa mukaan. Huomioimme jokaisen lapsen osallisuuden toteutumisesta. Ryhmän varhaiskasvattajat havainnoivat lasten leikkejä ja mielenkiinnonkohteita. Keskustelemme säännöllisesti lasten kanssa heidän ajatuksistaan ryhmän toimintaan liittyen ja rohkaisemme lapsia kertomaan ajatuksiaan ja kehitysideoita ryhmän toimintaan. Lisäksi pidämme tärkeänä, että jokainen lapsi tulee aidosti kuulluksi ja näin ollen kokee kuuluvansa porukkaan sekä kokee voivansa vaikuttaa asioihinsa.

Jokainen lapsi on tasa-arvoinen esiopetuksessa eikä ketään aseteta eriarvoiseen asemaan esimerkiksi sukupuolen, ihonvärin tai vakaumuksellisen taustan perusteella. Pyrimme ohjaamaan lapsia leikkeihin neutraalisti niin, että jokaisella lapsella on yhtäläiset oikeudet leikkeihin hakeutuessa.

Otamme huomioon perheiden moninaisuuden. Käsittelemme lasten kanssa erilaisia perheitä ja ihmisten moninaisuutta esimerkiksi lastenkirjojen, kuvakirjojen ja erilaisten tehtävien avulla. Pyrimme sukupuolisensitiiviseen kasvatukseen. Meillä ei ole esimerkiksi erikseen tyttöjen ja poikien vessoja ja lisäksi pyrimme välttämään lasten luokittelua tytöt ja pojat -asetteluun.

Ryhmiemme käytössä on Oulun kaupungin turvataito- ja kehotunnekasvatuksen opetusmateriaali, jonka lisäksi tunnekasvatustaidoilla opetellaan oman puolen pitämistä ja vahvistetaan lapsen itsetuntoa.

Oppimisympäristöt ja työtavat

Kuivasjärven päiväkodissa on kaksi esiopetusryhmää, jotka sijaitsevat Kuivasjärven koululla olevissa varhaiskasvatuksen tiloissa; Pajupoukama ja Kotikolo. Ryhmissä on esiopetusikäisiä lapsia ja varhaiskasvatuksessa olevia viisivuotiaita lapsia. Ryhmien välillä tehdään yhteistyötä, erityisesti ikäryhmittäin.

Esiopetusryhmissä toimitaan pienryhmissä ja harjoitellaan myös suurryhmässä toimimista. Käytössämme on sekä kiinteät että joustavat pienryhmät. Joustavissa pienryhmissä toimittaessa pienryhmien kokoonpanoja mukautetaan lasten yksilöllisten tavoitteiden sekä toiminnan mukaan. Pajupoukamassa pienryhmien nimet ovat Havu-karhut, Tiki-oravat ja Myyrät, kun taas Kotikolon lapset jakautuvat pienryhmiin nimeltä Perhoset, Siilit ja Robotit.

Vahvistamme esiopetusryhmissämme ryhmäytymistä ja kaverisuhteiden muodostumista käyttämällä aikaa tutustumiseen muun muassa ohjattujen tutustumisleikkien avulla sekä tukemalla ja ohjaamalla lasten keskinäistä leikkiä. Oppimisympäristöissämme vahvistetaan toisen huomioon ottamisen taitoa, harjoitteleme ryhmässä toimimista ja ystävällistä keskustelukulttuuria.

Ryhmiemme työskentelytavat ovat toiminnallisia ja toiminta pohjautuu lasten mielenkiinnonkohteisiin sekä lasten yksilöllisiin tavoitteisiin. Leikki ja leikin avulla oppiminen ovat keskeisiä toiminnassamme. Suunnittelemme toimintaamme säännöllisesti sekä yhdessä lasten kanssa että varhaiskasvattajien havainnointien pohjalta. Oppimisympäristömme muokkaantuu projektien ja lasten leikkien mukaan. Työtapanamme on yhteistyössä monipuolistaa ja rikastaa oppimisympäristöä ryhmän tavoitteiden mukaan.

Päiväkodissamme toteutetaan Steam-pedagogiikkaa, joka yhdistää luonnontieteiden, teknologian, suunnittelutaitojen, taiteiden ja matematiikan sisältöalueita projektimuotoiseen toimintaan. Steamin keskiössä on lasten kysymyksistä syntyvät ongelmat, joihin lähdetään etsimään ratkaisuja. Toiminta on kokeilevaa, toiminnallista ja yhteisöllistä. Esiopetusryhmien tiloissa on myös tutkimuhuone "Oivaltamo", jossa lapset pääsevät käyttämään erilaista välineistöä projekteissaan.

Hyödynnämme toiminnassamme monipuolista oppimisympäristöämme: liikumme omien tilojemme lisäksi mm. koulun salissa, kentällä, lähimetsässä, päiväkodin pihalla, puistossa ja rannalla. Eskareiden kanssa laajennamme reviiriä liikkumalla jo kauempana esikoulusta esimerkiksi tekemällä pyöräretkiä. Ulkona oppiminen avaa mahdollisuuksia ryhmässämme erilaiselle toiminnalliselle oppimiselle.

Lasten osallisuus

Lasten kuulluksi tuleminen toiminnassamme mahdollistaa lapsille mielekkään tavan oppia uutta. Lasten osallisuus huomioidaan toiminnan suunnittelussa mm. havainnoinnin avulla. Varhaiskasvattajat tarttuvat aktiivisesti lasten mielenkiinnonkohteisiin, keskusteluihin sekä leikkeihin, ja hyödyntävät näitä tietoja toiminnan suunnittelussa. Lasten osallisuus toiminnan suunnitteluun sekä toiminnan täsmentämiseen ja leikin rikastamiseen huomioidaan keskustelun, kuvien ja dokumentoinnin avulla. Säännöllisissä lasten kokouksissa rohkaistaan lapsia tuomaan esille ideoita ryhmän toiminnan kehittämiseen. Jokaisen lapsen osallisuus huomioidaan mahdollistamalla tapa tuoda oma mielipide esiin, muun muassa joustavaa pienryhmätoimintaa hyödyntämällä.

Toiminnassamme lasten osallisuutta vahvistetaan tukemalla yhteenkuuluvuuden tunnetta. Lasten osallisuus huomioidaan kaverin ja leikin löytämisessä sekä leikin etenemisessä. Varhaiskasvattaja tukee osallisuutta osallistumalla leikkiin. Toiminnassamme lapset ovat aktiivisia toimijoita ja osallisuus huomioidaan myös toiminnan eriyttämisessä niin tavoitteiden kuin mielenkiinnonkohteiden mukaan. Lasten osallisuutta tuetaan lisäksi rohkaisemalla ja kannustamalla yrittämään sekä ponnistelemaan uusia taitoja opittaessa.

Arvioimme toimintaamme lasten kanssa säännöllisesti muun muassa dokumentoinnin avulla. Dokumentoinnissa hyödynnämme kuvien käyttöä, kuvaamista sekä Pajupoukamassa Qridiä. Harjoittelemme lasten kanssa myös itsearviointia pohtimalla esimerkiksi, mistä tykkäsin ja mistä en. Arvioimme myös ryhmän yhteistä toimintaa, toimimme suunnitelmien mukaan, muuttuiko jokin asia matkan varrella ja miksi ja mitä työskentelyssämme opimme.

Yhteistyö huoltajien kanssa

Esiopetusryhmissä korostetaan huoltajien kanssa tehtävää avointa ja vastavuoroista yhteistyötä. Päivittäiset kohtaamiset mahdollistavat kuulumisten vaihdon. eVaka toimii viestinnän kanavana huoltajien ja ryhmän välillä, ja myös anonyymin palautteen antaminen on mahdollistettu Forms-kyselyiden kautta.

Viikoittain huoltajille eVakassa lähetettävässä viikkokirjeessä avaamme toiminnan pedagogisia tavoitteita tarkemmin, kerromme lasten onnistumisista ja oivalluksista. Tiedotamme tarvittaessa myös tulevista tapahtumista ja ajankohtaisista asioista.

Teemme lapsen esiopetuksen oppimissuunnitelman syksyllä yhteistyössä huoltajien kanssa dokumentoimalla sen eVakaan. Suunnitelma arvioidaan yhteistyössä keväällä. Perheille tarjotaan myös Lapset Puheeksi –keskustelu, jonka avulla tuemme yhdessä lapsen hyvää ja turvallista kasvua.

Vanhempainilta on pidetty Pajupoukamassa ja Kotikolossa syyskuussa. Vanhempainkahvit on myös aloitettu syyskaudella. Vanhempainkahvien tarkoituksena on tarjota vanhemmille kiireetön hetki ryhmässä mahdollistaen myös verkostoitumisen muiden huoltajien kanssa.

Kaksikielinen esiopetus

Esiopetusryhmissä ei toteuteta kaksikielistä esiopetusta.

Esiopetuksessa on käytössä Oulun kaupungin Eskarin kielivuosi- materiaali. Liikkeelle lähdetään omasta kulttuurista ja kielestä huomioiden ryhmän monimuotoisuus. Esiopetuksessa tutustutaan kieliin, jotka ovat valittavissa lähikoulussa A1-kieleksi. Kieliä maistellaan ja kokeillaan, myös sana- ja fraasitasolla.

Ryhmissä käy S2-opettajia, ja S2-lasten kanssa käytetään suomen kielen oppimisessa Roihuset-materiaalia sekä Moomin Language School –ohjelmaa.

Kasvun ja oppimisen tuki

Tuemme lasten kasvua ja oppimista huoltajien kanssa sovittujen yksilöllisten tavoitteiden mukaisesti. Käytössämme on kuvatuksi strukturoidusta päivärytmistä sekä yhteisöllisessä että yksilöllisessä toiminnanohjauksessa ja yhteisen toiminnan jäsentämisessä. Käytämme toiminnassamme liikennevaloja korostaen vihreän, positiivisen palautteen antamista. Käytössämme on erilaisia työtapoja ja pedagogisia menetelmiä, kuten joustava pienryhmätoiminta.

Lasten tuentarpeet huomioidaan kolmiportaisen tuen keinoin ja lapsella on oikeus saada riittävää tukea heti tuen tarpeen ilmetessä. Varhaiskasvatuksen erityisopettaja Sari Lehtola osallistuu ryhmän toimintaan säännöllisesti toteuttaen yhteisopettajuutta sekä antaen osaa- aikaista erityisopetusta. Sari Lehtola on mukana myös tuen palaverissa.

Esi- ja alkuopetuksen yhteistyö

Esiopetusryhmissä yhteistyötä tehdään päiväkodin, koulun sekä päiväkodin muiden esiopetusryhmien kanssa. Esiopetusryhmien välillä järjestetään toimintaa sekä mm. yhteisiä retkiä.

Yhteistyötä alkuopetuksen kanssa tehdään koko toimintakauden ajan. Yhteistyöluokkiamme tänä toimintakautena ovat Pöllönkankaan koulun Kuivasjärven yksikön ykkös- ja kakkosluokka sekä alueellinen erityisintuen pienryhmä. Alkuopetusluokkien kanssa tehtävään yhteistyöhön kuuluu yhteistä toimintaa, leikkejä ja liikuntaa.

Yhteistyön tavoitteena on turvata lapsen oppimisen polun jatkumoa ja vahvistaa yhdessä oppimista. Nivelvaiheessa korostuvat tiedonsiirto ja kouluun kurkistukset.

Yhteistyötämme koulun kanssa vahvistaa sijaintimme Kuivasjärven koulun välittömässä läheisyydessä. Toimintatavat tulevat tutuiksi jo ensimmäisen esiopetusvuoden aikana, kuten salissa ruokailu, koulun pihalla ulkoilu ja liikuntasalin käyttö.

Arviointi

Esiopetusryhmissä tehdään jatkuvaa arviointia, minkä pohjalta ryhmän toimintaa toteutetaan. Harjoitteleme lasten kanssa oman toiminnan arviointia mm. keskustelemalla yhdessä päivän aikana opituista asioista ja niiden onnistumisesta. Arvioimme yhteisiä suunnitelmiamme, niiden toteutumista ja siihen vaikuttaneita asioita. Ryhmässä arvioinnin tukena käytämme mm. dokumentointia, peukkuja ja hymynaamoja. Ohjaamme lasta oman toiminnan arviointiin sanoittamalla niin onnistumisia kuin epäonnistumisiakin. Lisäksi Pajupoukaman ryhmä on mukana Qridi-kokeilussa, jossa Qridiä käytetään lapsen itsearviointin välineenä.

Lapsille laaditaan syksyllä esiopetuksen oppimissuunnitelma, mihin kirjataan lapsen yksilölliset tavoitteet. Tavoitteiden toteutumista arvioidaan keväällä yhteistyössä huoltajien ja lapsen kanssa. Arviointi on koko toimintakauden jatkuvaa ja siihen meillä on käytössä erilaisia materiaaleja, kuten LUKIMAT, ESKO-eskaritehtävät ja Eskarimatka.

Lasten arviointien lisäksi myös tiimi arvioi omaa toimintaansa, mm. tiimipalaverien ja talon yhteisten palaverien muodossa. Opettajille ja lastenhoitajille järjestetään säännöllisesti peda-palaveita, joissa vahvistetaan ja jaetaan pedagogista osaamista.

Suunnittelua ja arviointia tehdään myös Pajupoukaman ja Kotikolon opettajien yhteisillä suunnitteluilla, Pikkupedoilla. Näiden yhteisten suunnitteluiden tavoitteena on vahvistaa yhteistyötä sekä arvioida ja kehittää Kuivasjärven esiopetusryhmien toimintaa entistä ehommaksi.